

УДК 327 (477)

Мерзляк Анжела Віталіївна

Директор Інституту управління
Класичного приватного університету (м. Запоріжжя),
доктор наук з державного управління, професор

Долбунов Дмитро Миколайович

аспірант кафедри публічного управління та землеустрою
Класичного приватного університету (м. Запоріжжя)

МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНА – ЄС: ЗМІСТ, ФОРМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ВЗАЄМОДІЇ

***Анотація.** У статті обґрунтовано теоретичні підходи до визначення змісту міжрегіонального співробітництва. Охарактеризовано регіональну політику ЄС щодо сусідніх країн. Систематизовано наявні форми та інструменти міжрегіонального співробітництва. Досліджено сучасний стан міжрегіонального співробітництва між Україною та державами ЄС.*

***Ключові слова:** міжрегіональне співробітництво, транскордонне співробітництво, механізми, інструменти, ЄС, угода про співробітництво.*

Мерзляк А.В., Долбунов Д.Н. Межрегиональное сотрудничество Украина – ЕС: содержание, формы и инструменты взаимодействия.

***Аннотация.** В статье обоснованы теоретические подходы к определению содержания межрегионального сотрудничества. Охарактеризована региональная политика ЕС касательно соседних стран. Систематизированы существующие формы и инструменты межрегионального сотрудничества. Исследовано современное состояние межрегионального сотрудничества между Украиной и государствами ЕС.*

***Ключевые слова:** межрегиональное сотрудничество, трансграничное сотрудничество, механизмы, инструменты, ЕС, соглашение о сотрудничестве.*

Merzlyak A.V., Dolbunov D.M. Interregional cooperation between Ukraine and EU countries: matter, forms and instruments of interaction.

***Annotation.** In the article the theoretical approaches to determination of the matter of interregional cooperation are proved. The regional policy of the EU concerning neighboring countries is characterized. The existing forms and instruments of interregional cooperation are systematized. The current state of interregional cooperation between Ukraine and the EU states is investigated.*

***Key words:** interregional cooperation, cross-border cooperation, mechanisms, tools, EU, cooperation agreement.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. У сучасних умовах євроінтеграційний шлях України тісно пов'язаний із поглибленням взаємодії не тільки між прикордонними територіями, а й віддаленими регіонами, а також не лише між центральними органами виконавчої влади,

але й місцевими органами влади та територіальними громадами. Усе більш диверсифікованими стають форми та інструменти реалізації регіональної політики ЄС. Україна ж як держава, що входить до ініціативи «Східне партнерство», має активно використати ті переваги, які надає таке співробітництво з метою поглиблення кроскультурних, економічних, ділових, торговельних, освітніх та інших зв'язків із європейською спільнотою в ході виконання вимог Угоди про Асоціацію Україна – ЄС.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різним аспектам та проблемам міжрегіонального співробітництва присвячено праці таких науковців, як І. Артёмов, І. Бабець, О. Бабінова, П. Беленький, С. Біла, І. Валюшко, О. Ващук, С. Гречана, Я. Жаліло, Є. Кіш, В. Лагно, Н. Мікула, В. Монастирний, Н. Павліха, Л. Прокопенко, О. Руденко, О. Рудік, О. Синьоокий, І. Скороход, І. Сторонянська, Є. Тихомирова, Д. Черніков, Р. Хорольський, І. Шумляєва та інші.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Однак попри висвітленість цієї проблематики, у наукових джерелах і на законодавчому рівні не існує єдиного підходу до тлумачення поняття «міжрегіональне співробітництво». Крім того, більш розвиненим на сучасному етапі є транскордонне співробітництво, яке передбачає взаємодію лише між прикордонними регіонами, що зумовлює поглиблення співпраці також між віддаленими територіями на засадах партнерства.

Формулювання цілей статті. Метою статті є комплексне обґрунтування змісту, форм та інструментів міжрегіонального співробітництва між Україною та державами ЄС із визначенням перспектив такої взаємодії в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу. Аналіз наукових праць і нормативних документів, які висвітлюють теоретичні підходи до визначення категорії «міжрегіональне співробітництво» (табл. 1), дає змогу констатувати, що немає єдиного тлумачення цього поняття. Окремі автори

обґрунтовують міжрегіональне співробітництво як партнерську взаємодію в різних сферах між будь-якими регіонами країн. Однак, згідно з іншим підходом, це поняття відмінне від транскордонного співробітництва та, відповідно, не включає взаємодію між регіонами, що є територіально сусідами. При цьому в деяких тлумаченнях наголошується на відмінностях в цілях «міжрегіонального» та «транскордонного» співробітництва. Водночас в обох випадках міжрегіональне співробітництво розглядається як взаємодія на рівні місцевої виконавчої влади та органів місцевого самоврядування – суб'єктами міжрегіонального співробітництва, що є взаємовигідним для обох сторін.

Міжрегіональне співробітництво здійснюється в галузях культури, освіти, науки, туризму, у сфері місцевого самоврядування, охорони навколишнього середовища тощо. У межах такої взаємодії реалізуються спільні культурно-мистецькі заходи, проекти молодіжних обмінів, проводяться стажування, відбуваються конференції, форуми, семінари і т. ін. Усе це може бути об'єктом міжрегіонального співробітництва.

Виходячи з аналізу тлумачень категорії «міжрегіональне співробітництво», вважаємо, що метою такої співпраці є посилення торговельно-економічної взаємодії, вирішення спільних економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших питань, сприяння активізації міжлюдських контактів, економічне зростання та розвиток інноваційного потенціалу регіонів, поглиблення інтеграційних процесів і приведення відповідно до вимог Копенгагенських критеріїв економік держав тощо.

Слід зазначити, що регіональна політика Європейського Союзу реалізується у двох ключових напрямках [11, с. 55]:

Аналіз теоретичних підходів до визначення категорії «міжрегіональне співробітництво» *

| Джерело | Визначення |
|---|---|
| Підхід, відповідно до якого поняття «міжрегіональне співробітництво» включає «транскордонне співробітництво регіонів» | |
| О. Бабінова | Міжрегіональне співробітництво може вміщувати в себе і транскордонне співробітництво, а також поширюватися на не прикордонні регіони та являє собою взаємоузгоджену діяльність органів влади двох або декількох регіонів як усередині держави, так і за її межами, що спрямована на спільне вирішення питань економічного, соціального, культурного, екологічного розвитку цих територій із широким залученням місцевої спільноти [1] |
| П. Беленький, Н. Мікула | Міжрегіональне співробітництво передбачає будь-які зв'язки, установлені між регіонами, що належать до різних держав і включає в себе транскордонне співробітництво, відмінність якого полягає лише в потребі наявності кордону між співпрацюючими територіями [2, с. 62] |
| Підхід, відповідно до якого поняття «міжрегіональне співробітництво» ототожнюється з поняттям «транскордонне співробітництво регіонів» | |
| І. Сторонянська | Міжрегіональне співробітництво визначається як шлях залучення прикордонного регіону до процесів мезорегіональної інтеграції, тобто розглядає його як етап, що передуює зародженню інтеграційних процесів між прикордонними регіонами суміжних країн [3] |
| Підхід, відповідно до якого «міжрегіональне співробітництво» не включає «транскордонне співробітництво регіонів» | |
| В. Лагно | Міжрегіональне співробітництво являє собою співпрацю регіонів, що не є безпосередніми сусідами, проте вони мають спільні інтереси на двосторонньому рівні [4, с. 164] |
| Протокол №2 Європейської Рамкової конвенції | Міжтериторіальне (міжрегіональне) співробітництво означає будь-яку спільну діяльність, спрямовану на започаткування відносин між територіальними громадами або владами двох або більше Договірних Сторін, крім відносин транскордонного співробітництва між сусідніми владами, уключаючи укладання угод про співробітництво з територіальними громадами або владами інших держав [5, с. 49] |
| Підхід, відповідно до якого вказується на мету «міжрегіонального співробітництва» | |
| С. Гречана | За своєю сутністю міжрегіональне співробітництво є взаємоузгодженою екстериторіальною діяльністю органів влади всіх рівнів, юридичних осіб та громадських організацій, що здійснюється в межах правового поля з метою вирішення спільних економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших питань. Міжрегіональне співробітництво є тим новітнім інструментом інтеграційного розвитку, що не лише вирішує проблемні питання забезпечення життєдіяльності регіону, але й будує підґрунтя для економічного зростання [6, с. 52, 55] |
| В. Монастирний | Міжрегіональне співробітництво являє собою спільну діяльність регіональних органів державної адміністрації, органів місцевого самоврядування, учасників господарських відносин і територіальних громад України, а можливо, і відповідних органів влади інших держав, спрямовану на встановлення і поглиблення економічних, соціальних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших відносин з метою укладання будь-яких потрібних угод або досягнення домовленостей [7, с. 98] |
| Є. Кіш | Відносини міжрегіонального, транскордонного співробітництва залишаються специфічною сферою міжнародних стосунків, оскільки мають погоджену на багато аспектів – і на двосторонньому міждержавному рівні окрему міжнародно-правову базу, правосуб'єктність, і більш-менш самостійно функціонуючу систему зв'язків. Міжрегіональне, транскордонне співробітництво в нових умовах здатне перетворитися на дієвий практичний чинник реалізації євроінтеграційних планів держави [8] |
| С. Біла, І. Бабець, І. Валюшко, Я. Жаліло | Міжрегіональне співробітництво становить собою підґрунтя для розвитку інноваційного потенціалу регіонів, оскільки являє собою механізм, який активізує інноваційні процеси та стимулює залучення інвестицій для реалізації високоефективних інноваційних проектів, у результаті чого формуються нові центри економічного розвитку, створюються передумови для економічного зростання завдяки можливостям консолідації ресурсів зацікавлених регіонів при реалізації проектів, що становлять для них спільний інтерес [9, с. 5] |
| Л. Прокопенко, О. Рудік, І. Шумляєва | Міжрегіональне співробітництво передбачає активний розвиток регіонів, що досягається в результаті ефективної міжрегіональної взаємодії, відіграє важливу роль у процесі приведення відповідно до вимог Копенгагенських критеріїв економік держав, які є кандидатами на вступ до ЄС, а також при забезпеченні високого рівня інвестиційної привабливості територій та їх економічного зростання [10, с. 60] |

* Систематизовано авторами

– внутрішня регіональна політика (політика згуртованості) – поширюється на держави-члени ЄС і спрямована на усунення соціально-економічних нерівностей та структурних диспропорцій між різними регіонами ЄС, скорочення розриву між рівнем їх розвитку;

– зовнішня регіональна політика (політика добросусідства) – передбачає налагодження сталої дружньої взаємодії з країнами південного (Алжир, Єгипет, Ізраїль, Йорданія, Ліван, Марокко, Сирія, Туніс, Палестинська автономія) та східного (Вірменія, Азербайджан, Білорусь, Грузія, Молдова, Україна) кордону ЄС.

Також відповідно до підходу Є. Кіш, у європейській практиці існує чотири концептуальні підходи до розвитку міжрегіонального та транскордонного співробітництва й міжнародної регіональної інтеграції [8]:

– міжрегіональна співпраця та інтеграція розглядається як процес усунення перешкод, що заважають інтеграції ринків товарів, послуг, капіталу та робочої сили;

– міжрегіональна та загальноєвропейська інтеграція розглядається як поступове передання своїх повноважень національною владою наднаціональній;

– «мережевий» підхід до міжрегіонального співробітництва та інтеграції, яка розглядає соціально-економічний простір як систему транснаціональних макрорегіонів, що перетинаються;

– концепція «червоного восьминога» – сценарій просторового розвитку Європи на найближчі 50 років, яким передбачається, що до 2026 р. і в дальшій перспективі в Європі найбільш розвинутою територією буде центральне ядро, але від нього протягнуться своєрідні «коридори розвитку» («щупальці»), які сягатимуть у всі, навіть віддалені, частини Європи.

Налагодження міжрегіональної взаємодії між Україною та європейськими державами почалося ще з середини ХХ ст. та умовно охоплювало кілька етапів: перший етап (середина 50-х рр. – початок 60-х рр.) – зародження й

становлення контактів між регіонами; другий етап (початок 60-х рр. – перша половина 80-х рр.) – розширення географії співробітництва, виокремлення його основних форм; третій етап (середина – кінець 80-х рр.) – суттєве розширення прямих контактів між підприємствами, організаціями та установами споріднених регіонів України та Європи [12, с. 66].

Систематизація підходів до реалізації міжрегіонального співробітництва дозволяє виокремити низку наявних форм взаємодії на регіональному рівні (рис. 1), характерних для співпраці в широкому (співробітництво в кількох сферах відразу – програми сусідства, єврорегіони, угоди про транскордонну співпрацю та ін.) та вузькому масштабі (для взаємодії в окремій сфері – наприклад, у частині транспортної політики – транспортні коридори, інноваційної політики – технополіси, технопарки, у сфері підприємництва – міжрегіональні союзи промисловців, асоціації підприємців тощо).

Сучасна регіональна політика ЄС щодо країн Центральної та Східної Європи й України, зокрема, базується на таких принципах:

- субсидіарності – вищі суспільні одиниці мають право і мусять розв’язувати лише ті проблеми, на виконання яких нижчі структури не здатні;
- децентралізації – перерозподіл владних повноважень, ресурсів, бюджету, надання диференційованих дотацій із спільного бюджету та фондів ЄС на користь менш розвинутих регіонів з метою досягнення певного вирівнювання економічного розвитку та досягнення політичної стабільності;
- партнерства – передбачає співробітництво між суб’єктами різних рівнів (органи ЄС, держава, окремий регіон) територіально-адміністративних одиниць з моменту визначення спільної мети до завершення реалізації конкретного проекту;
- програмування – розроблення на основі партнерства стратегій розвитку з урахуванням пріоритетних довгострокових і короткострокових цілей;

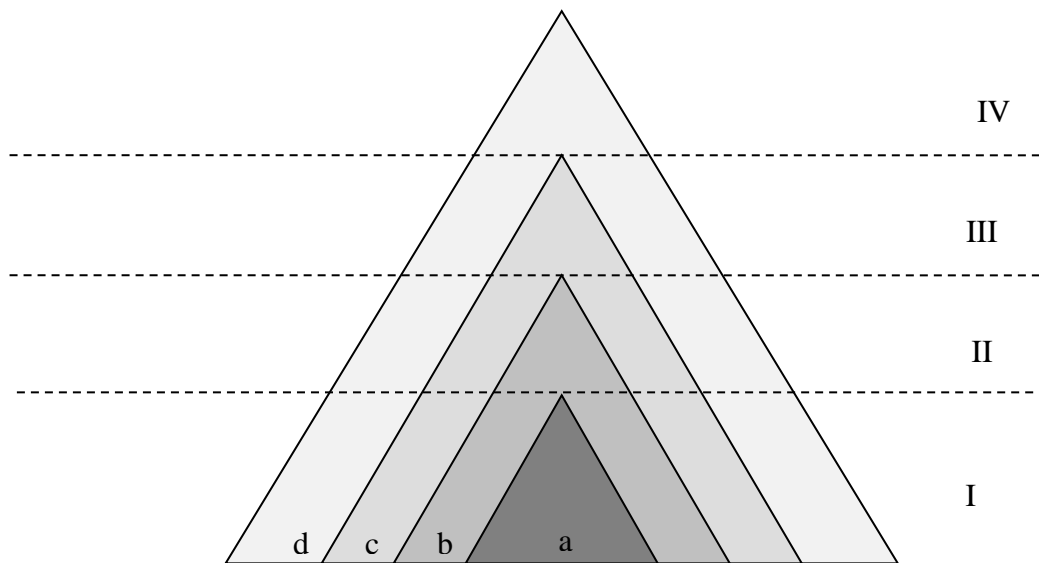


Рис. 1. Система міжрегіонального співробітництва Україна – ЄС (розробка авторів)

– концентрації – мобілізація наявних ресурсів для сприяння реалізації визначених цілей регіонального розвитку шляхом виявлення таких територіальних одиниць, що мають однакові чи подібні проблеми (низьку частку доходів, великий рівень безробіття тощо);

– адиціоналізму – означає, що фінансові ресурси, які надає ЄС окремим суб'єктам територіального та регіонального розвитку, мають бути доповнені за рахунок місцевих джерел (найчастіше близько 50% проекту фінансує держава-член ЄС, а внесок депресивних регіонів має становити щонайменше 20%) [13].

Нормативно-правовим підґрунтям міжрегіональної співпраці між Україною та країнами ЄС (рис. 2) є: конвенції, міжнародні угоди тощо (наднаціональний рівень), законодавчі акти в прикордонних регіонах (транскордонний рівень), нормативно-правова база держави (національний рівень), програмні документи окремих територій (регіональний рівень).



I – домашнє господарство;

II – територіальні органи влади: органи місцевого самоврядування, державні органи влади (селище, район, область);

III – держава;

IV – міжнародний рівень: загальноєвропейський, світовий

a – прямі контакти: торгівля товарами та послугами, місце роботи, освіта, медичне обслуговування тощо;

b – угоди про співробітництво, співпраця в усіх сферах життєдіяльності;

c – законодавче середовище в державі;

d – конвенції, міжнародні угоди тощо

Рис. 2. Рівні регулювання міжрегіонального співробітництва
(джерело [16, с. 78])

Найбільш поширеним напрямком взаємодії на регіональному рівні до цього часу був розвиток транскордонного співробітництва. Так, на сьогодні в Україні діє 9 єврорегіонів (Буг, Верхній Прут, Дністер, Дніпро, Карпатський, Нижній Дунай, Слобожанщина, Донбас та Ярославна), що охоплюють територію Вінницької, Волинської, Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської, Луганської, Одеської, Сумської, Харківської, Чернівецької, Чернігівської та Донецької областей. П'ять із цих єврорегіонів створено за участі держав-членів ЄС (а саме Польщі, Словаччини, Румунії, Угорщини).

Відповідно до статті 447 Угоди про Асоціацію Україна – ЄС [14] сторони зобов'язані підтримувати та посилювати залучення місцевих і регіональних органів влади до транскордонного й регіонального співробітництва та відповідних управлінських структур, з метою досягнення таких цілей:

- посилення співробітництва шляхом створення сприятливої законодавчої бази;
- підтримки та розвитку заходів з розбудови спроможності регіонів та держав;
- сприяння зміцненню транскордонних та регіональних економічних зв'язків та ділового партнерства.

Аналіз двосторонніх угод щодо співробітництва з країнами ЄС (табл. 2) дає змогу констатувати наявність тісних зв'язків та успішних міжрегіональних відносин України з державами Східної Європи, зокрема Польщею, Румунією, Словаччиною, Угорщиною, Болгарією.

Найбільш розвиненою на сьогодні є міжрегіональна співпраця між Україною та Польщею. За інформацією Міністерства закордонних справ України, майже між усіма регіонами нашої держави та польськими воєводствами укладено угоди щодо міжрегіонального співробітництва

(зокрема всі 16 воєводств Польщі мають партнера серед областей України).

Таблиця 2

Двосторонні угоди щодо співробітництва, укладені між Україною та країнами ЄС *

| Сфера співробітництва | Держави |
|---|---|
| Інвестиції | Австрія, Болгарія, Велика Британія, Греція, Данія, Іспанія, Італія, Нідерланди, Німеччина, Польща, Португалія, Угорщина, Франція, Хорватія, Чехія, Швеція |
| Охорона прав інтелектуальної власності | Болгарія, Польща |
| Державна служба та підвищення кваліфікації державних службовців | Латвія, Польща, Німеччина |
| Економічне та науково-технічне співробітництво | Австрія, Болгарія, Греція, Данія, Іспанія, Італія, Нідерланди, Норвегія, Польща, Румунія, Велика Британія, Німеччина, Угорщина, Франція, Чехія |
| Освіта, культура та наука | Болгарія, Італія, Ірландія, Польща, Румунія, Чехія, Велика Британія |
| Культура і туризм | Болгарія, Греція, Ірландія, Польща, Угорщина, Чехія, Швеція |
| Молодіжна політика | Угорщина, Німеччина |
| Охорона здоров'я та медична наука | Болгарія, Румунія |
| Сільське господарство | Нідерланди, Польща, Угорщина, Німеччина, Чехія |
| Сфера праці та соціальна політика | Бельгія, Болгарія, Іспанія, Польща, Чехія |
| Митна справа | Австрія, Бельгія, Греція, Італія, Нідерланди, Польща, Румунія, Чехія, Угорщина |
| Транспорт | Бельгія, Болгарія, Велика Британія, Данія, Італія, Польща, Румунія, Угорщина, Німеччина, Франція |
| Навколишнє середовище | Болгарія, Іспанія, Польща, Угорщина, Німеччина |

* Складено авторами на основі джерела : [4, с. 168-169]

Найбільше з українськими регіонами співпрацюють Підкарпатське, Люблінське, Лодзьке, Сілезьке та Мазовецьке воєводства. У нашій державі найбільше партнерів у Польщі мають Львівська, Одеська, Івано-Франківська, Вінницька та Волинська області. Двосторонні угоди про партнерство, яких на сьогодні налічується понад 450 та кількість яких має тенденцію до зростання, є укладеними на рівні міст, районів і селищ (з української сторони) та міст, повітів і гмін – з польської [15].

У цілому на сьогодні Україна бере участь у 3 з 12 програм сусідства, розроблених Європейською комісією, зокрема [10, с. 58]:

– програма сусідства «Польща – Білорусь – Україна» (Волинська, Закарпатська, Львівська області);

– програма сусідства «Угорщина – Словаччина – Україна» (Закарпатська область);

– транснаціональна програма CADSES (Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Одеська, Чернівецька та Тернопільська області).

Таким чином, міжнародне співробітництво можна розглядати як стратегічний пріоритет у взаємодії між Україною та державами ЄС, з одного боку, та як адаптаційний інструмент, що дозволяє більш ефективно пристосуватися до критеріїв членства й урахувати передовий європейський досвід у ключових сферах.

Висновки з даного дослідження. Загалом аналіз змісту й систематизація форм та інструментів міжрегіональної взаємодії між Україною та ЄС дали змогу констатувати таке: більшої поширеності та вивченості набуло питання транскордонного співробітництва, яке рядом науковців останнім часом уже розглядається окремо від категорії «міжрегіональне співробітництво», що вимагає розвитку та поглиблення співпраці між регіонами, які не мають спільних кордонів; міжрегіональна взаємодія є потужним інструментом адаптації до умов членства в ЄС і методом запровадження передового європейського досвіду на територіях країн Східного партнерства в межах зовнішньої регіональної політики ЄС; найбільш поширеною формою міжрегіональної співпраці на сьогодні залишаються єврорегіони; найбільш розвинені зв'язки між регіонами України та держав ЄС спостерігаються у сфері інвестицій, економічного та науково-технічного співробітництва, освіти, культури, науки, транспорту; найбільш сталими є міжрегіональні відносини України з державами Східної Європи, зокрема Польщею, Румунією, Словаччиною, Угорщиною, Болгарією; пріоритетами у сфері міжрегіонального співробітництва

України – ЄС на сьогодні, окрім підтримки вже наявних зв'язків, має стати встановлення домінант міжрегіональної співпраці з метою визначення найбільш перспективних напрямків взаємодії, а також розвиток інноваційних форм співпраці, серед яких проекти, кластери тощо.

Перспективи подальших розвідок. Перспективами може стати дослідження інструментів реалізації та поглиблення взаємовідносин України в частині міжрегіональної співпраці з ЄС у розрізі окремих територій Європи (країни Західної Європи, держави Вишеградської четвірки тощо), а також у розрізі окремих сфер співробітництва (енергетична, освітня, культурна, екологічна, транспортна і т.д.).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бабінова О. О. Міжрегіональне співробітництво: зміст, форми, роль та проблеми реалізації в Україні [Електронний ресурс] / О.О. Бабінова // Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. – 2011. – Вип.4 (11). – Режим доступу: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2011/2011_04\(11\)/11boopru.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2011/2011_04(11)/11boopru.pdf).
2. Беленький П. Ю. Формування та розвиток системи міжрегіонального та транскордонного співробітництва в Україні / П.Ю. Беленький, Н.А. Мікула // Регіональна економіка. – 2001. – № 3. – С. 61-73.
3. Сторонянська І. Міжрегіональні інтеграційні процеси в Україні: тенденції та перспективи розвитку: монографія / І. Сторонянська. – Львів: ІРД НАН України, 2009. – 392 с.
4. Лагно В. Т. Розвиток міжрегіонального співробітництва України та країн ЄС / В.Т. Лагно // Збірник наукових праць Донецького державного університету управління. Сер. «Державне управління». – 2014. – Т. 15. – Вип. 291. – С. 162-173.
5. Протокол №2 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями // Практичний порадник державного службовця з організації регіонального співробітництва / уклад. Л.Л. Прокопенко, В.М. Берестяний, А.П. Лимар [та ін.]. – Д.: ДРІДУ НАДУ, 2007. – Вип. 1 : Нормативно-правова база співробітництва регіонів України та держав-членів Європейського Союзу. – 140 с.
6. Гречана С. І. Міжрегіональне співробітництво як сучасний чинник економічного зростання / С.І. Гречана // Економіка та право. – 2015. – № 3 (42). – С. 51 – 56.
7. Монастирний В. М. Шляхи вдосконалення державного регулювання міжрегіонального співробітництва / В.М. Монастирний // Актуальні проблеми державного управління. – 2013. – № 2. – С. 97 – 104.
8. Кіш Є. Б. Система міжрегіонального співробітництва України з країнами ЦЄ [Електронний ресурс] // Історія науки і біографістика : електрон. фах. вид. – 2008. – № 1. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/INB/2008-1/index.html>.
9. Міжрегіональне співробітництво у системі нової регіональної політики України / [С.О. Біла, І.Г. Бабець, І.В. Валюшко, Я.А. Жаліло та ін.]; за ред. Я.А. Жаліла. – К.: НІСД, 2011. – 32 с.

10. Прокопенко Л. Л. Розвиток регіонального співробітництва України в контексті європейської інтеграції : монографія / Л.Л. Прокопенко, О.М. Рудік, І.Д. Шумляєва; за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. – Д.: ДРІДУ НАДУ, 2008. – 132 с.
11. Тихомирова Є. Б. Моделі регіональної політики ЄС / Є.Б. Тихомирова // Проблеми міжнародних відносин : зб. наук. праць. – К.: КиМУ, 2011. – Вип. 3. – С. 53 – 66.
12. Моделі і механізми регулювання єврорегіонального співробітництва України: монографія / За заг. ред. І.В. Артџомова, О.М. Ващук, О.М. Руденко. – Ужгород: МПП «Гражда», 2013. – 612 с. – (Серія «Євроінтеграція: український вимір»; вип. 21).
13. Кіш Є. Регіональна політика Європейського Союзу і стратегічні імперативи для України [Електронний ресурс] // Регіональна політика в країнах Європи. Уроки для України. – К.: Логос, 2000. – Режим доступу : <http://www.ji.lviv.ua/n23texts/kish.htm>.
14. Черніков Д. Регіональна політика та Угода про Асоціацію між Україною та ЄС / Д. Черніков, Р. Хорольський, О. Синьоокій. – К.: ГО «Лабораторія законодавчих ініціатив», 2015. – 32 с.
15. Міжрегіональне співробітництво між Україною та Польщею [Електронний ресурс] / Посольство України в Республіці Польща. – Режим доступу: <http://poland.mfa.gov.ua/ua/ukraine-pl/regions>.
16. Мікула Н. Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво: монографія / Надія Мікула. – Л.: ІРД НАН України, 2004. – 395 с.

Statement of the problem. In today's conditions the way of European integration of Ukraine is closely connected with deepening of interaction not only between boundary territories, but also between remote regions, and not only between the central executive authorities, but local authorities and territorial communities too.

Urgency. The forms and instruments of realization of EU regional policy become more diversified. Ukraine as the state which belongs to Eastern Partnership initiative should use actively those advantages which such cooperation provides due to develop the cross-cultural, economic, business, commercial, educational and other relations with the European community during implementation of requirements of Ukraine – EU Association Agreement.

The purpose of the article – is the complex ground of the matter, forms and instruments of interregional cooperation between Ukraine and the EU states with the determination of perspectives of such interaction in the modern terms.

Our task was to study the matter of interregional cooperation are proved, the regional policy of the EU concerning neighboring countries.

Summary. It is defined that the interregional cooperation is considered as interaction at the level of local bodies of executive power and local governments which is mutually advantageous for both sides. Systematization of approaches to the development of interregional cooperation allows to determine a number of existing forms of interaction at the regional level, which characterizes as well as cooperation on a broad scale (cooperation in several spheres at the same time – neighborhood programs, euroregions, agreement on cross-border cooperation etc.) and in the narrow sense (for the interaction in the definite area, for example, in the sphere of transport policy – transport corridors, innovative policy – technopolises, science and technology parks, in the sphere of business – the interregional unions of industrialists, associations of businessmen and so on).

According to the Article 447 of the EU Ukraine Association Agreement the sides should strengthen the cooperation between their regions by creation of favorable legislative base, support of actions for development of ability of regions and states in general, assistance for strengthening of cross-border and regional economic relations and business partnership. It is set that nowadays Ukraine takes part in 3 from 12 neighborhood programs developed by the European commission. On its territory 9 euroregions are created.

Among the instruments of interregional cooperation it is possible to mark the following: political and legal (signing the agreement on cooperation, development of strategies of regional development etc.), organizational (cooperation, concentration, specialization etc.); financial (investment projects, implementation of government programs, international grants, public-private partnership etc.); information (trade fairs, investment forums, forums of interregional cooperation, international conferences, round-table discussions, working groups etc.).

Conclusions and outcomes. In general, the analysis of the matter of interregional interaction between Ukraine and the EU and the systematization of existing forms and instruments of such cooperation allowed to state the

following: 1) more widespread and examined category is proved to be an issue of cross-border cooperation which has been already considered by many scientists separately from the term “interregional cooperation” and this fact has caused the necessity of further development and deepening of cooperation between regions which have no common boundaries; 2) interregional cooperation is the powerful instrument of adaptation to the membership conditions of the EU and the method of implementation of the best European practices on the territory of Eastern Partnership countries within the EU foreign regional policy; 3) the most common form of interregional cooperation nowadays remains the euroregion; 4) the most developed cooperation between regions of Ukraine and EU member states are in the sphere of investments, economic, scientific and technical cooperation, education, culture, science, transport; 5) the most stable interregional relations of Ukraine were developed with the states of Eastern Europe, particularly with Poland, Romania, Slovakia, Hungary and Bulgaria; 6) the priorities in the sphere of interregional cooperation of Ukraine with the EU countries in today’s realities should include except of the support of existing cooperation, the establishment of dominants of interregional cooperation with the purpose of determination of the most perspective directions of interaction, and also development of innovative forms of cooperation among which are projects, clusters and so on.